

(No. 67.) Bepalingen wegens de Regtsmagt
 en de Policie in de Moluksche
 Eilanden.

B E S L U I T. (No. 20.)

BUITENZORG, den 22sten September 1828.

De Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien eene missive van den Gouverneur der Moluksche Eilanden, van den 1sten Mei j. l., no. 37, daarbij, ter goedkeuring van Hem Commissaris Generaal, onderwerpende eenige door denzelven gemaakte en provisioneel in werking gebragte bepalingen, tot wegneming van botsingen en ongerijfelijkheden, welke uit de toepassing van het reglement op de regtspleging in de *Moluksche Eilanden*, van den 29sten November 1825, (Staatsblad no. 39), voortvloeijen, zoo ten aanzien der Vorsten van de Rijkjes langs de noordkust van Celebes, als ten aanzien van den Inlander te Menado;

Gezien de consideratiën en het advijs van de Regering, bij missive van den 21sten Augustus l. l., n°. 1594, en het daarbij overgelegde advijs van het Hooge Gerechtshof, van den 30sten Julij l. l., n°. 313;

Gezien het Reglement voormeld; en

Heeft goedgevonden en verstaan:

Het *Reglement op de samenstelling en de regtsmagt van de Raden van Justitie, de regtspleging voor dezelve, en het bestuur der Politie in de Moluksche Eilanden*, gearresteerd bij de resolutie van den 29sten November 1825, (Staatsblad n°. 39), te ampliceren, zoo als geschiedt bij deze, met de navolgende bepalingen:

1°. De Land- of Menahassaraad, zal voortaan zijn te zamengesteld uit den Resident, als voorzitter, twee ambtenaren of ingezetenen, en zoo vele balkshoofden, als tegenwoordig zullen zijn.

2°. Aan de regtsmagt van den Menahassaraad blijven onderworpen:

a. Alle inlanders in de Menahassa gezeten of verblijf houdende, zonder onderscheid, of zij al of niet uit dezelve afkomstig zijn, en zonder onderscheid, of zij negorijvolken; dan wel burgers worden genoemd.

b. Al de inlanders in de Rijkjes onder deze residentie behorende, welke volgens de bestaande contracten niet aan het gezag van de aldaar regerende Vorstjes, maar onmiddellijk aan dat van het Gouvernement zijn onderworpen.

3°. De Land- of Menahassaraad zal mede kennis nemen van zaken, waarin een inlander, het zij als gedaagde, of als eischer voorkomt, onverschillig, of de partij een Europeaan, Chinees of andere vreemdeling zij, mits de som waarover geschil valt, geen vijfhonderd guldens aan kapitaal te boven gaat; zullende in geval het geschil over eene hoogere som loopt, wel de Inlander als gedaagde voor den Land- of Menahassaraad worden aangesproken, doch de vreemdelingen voor den Raad van justitie te Ternate moeten worden geroepen.

4°. In al de Rijkjes om de west van Menado gelegen, en in de Sangersche Eilanden, zullen de Radja's met hunne Gerechtshoven kennis nemen van alle civile zaken onder hunne onderdanen, en die afdoen volgens landsgebruiken.

5°. Dezelfde Radja's en hunne Gerechtshoven zullen bevoegd zijn, om kennis te nemen en overeenkomstig de wetten en gewoonten van de landen uitspraak te doen, omtrent geringe

misdaden, als: diefstallen, ligte verwondingen, straatschenderijen en dergelijken.

6°. Wanneer in de Rijkjes van *Gorontalo*, *Limbotta*, *Bone*, *Suwawa*, *Bintaena*, *Bolemo* en alle anderen in de hogt van *Tamini* gelegen, zwaardere misdaden worden gepleegd, als: moord, doodslag, zware verwondingen, brandstichting, zeeroof, muiterij, verzetting tegen 's Gouvernements gezag, zullen de schuldigen worden terecht gesteld voor eenen Rijkstraad, bestaande uit de Radja's en Rijksgrooten, onder voorzitting van den Resident of Assistent-resident.

7°. Wanneer de misdaden, in het voorgaande artikel vermeld, worden gepleegd in de Rijkjes aan de noordkust van Celebes en in de Sangersche Eilanden, zullen degenen, die daaraan schuldig worden gehouden, benevens al de getuigen en stukken tot de zaak betrekkelijk, opgezonden worden naar *Menado*. Tevens zullen derwaarts vertrekken de Radja van het Rijkje, waar de misdaad is gepleegd, met een of twee der Rijksgrooten, of, in gevalle de Radja's door ziekte of andere oorzaken mogt verhinderd zijn, ten minste twee Rijksgrooten. Deze Radja en Rijksgrooten zullen, onder voorzitting van den Resident, eene regtbank uitmaken, voor welke de in deze vermelde beschuldigten zullen worden terecht gesteld.

8°. Bij de Rijkstraden, in art. 6 en 7 gemeld, zullen zooveel mogelijk worden gevolgd de voorschriften op de criminele procedures, voorkomende in het Reglement op de Regtspleging in de Moluksche Eilanden.

9°. Al de vonnissen van de Rijkstraden zijn onderworpen aan de herziening van den Raad van justitie te Ternate, overeenkomstig het bepaalde bij art. 25 van gemeld reglement, en is op de vonnissen van die regtbanken mede toepasselijk art. 118 van hetzelfde reglement.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie; zullende de inhoud in het Staatsblad, alsmede in de courant worden geïnsereerd.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.